

ZPRAVODAJ OBCE ŠTĚMĚCHY č. 11

ÚNOR 2015 – LEDEN 2016

Vážení občané,

loňský rok přinesl do naší obce nebývalý stavební ruch spojený s opravou komunikace I/23, výstavbou a opravou chodníků a hlavně budování kanalizace. Výstavba kanalizace byla zahájena po mnoha letech příprav v červnu v hlavní silnici. Díky velkému nasazení firmy MBM Trade, která byla za tento úsek zodpovědná, se podařilo uložit kanalizaci v délce 700 m v rekordně krátkém čase a do konce června bylo hotovo. Důvodem rychlého průběhu této první části byla navazující oprava silnice, která mohla být zahájena až poté. Postupně se začaly rozbíhat také další práce v ostatních částech obce. Postupovalo se od Pasíku, kde později vyrostla čistírna odpadních vod, a stroje postupně rozkopávaly obec směrem nahoru. I když se to zprvu zdálo málo pravděpodobné, podařilo se do konce listopadu zrealizovat všechny části kanalizace až po domovní šachty a rychle vyrostla také budova čističky, která se bude postupně osazovat technologií čištění, tak aby na jaře mohlo začít připojování všech nemovitostí v obci a mohlo začít spouštění čističky. I když se během realizace objevila řada menších či větších problémů, podařilo se ve spolupráci s projektantem a realizačními firmami snad vždy najít vhodné řešení, které vyšlo vstříc požadavkům nás, budoucích uživatelů kanalizace. Díky vstřícnému přístupu většiny obyvatel, za který nezbývá než poděkovat, proběhlo vše poměrně hladce. Doufejme, že se během první poloviny letošního roku podaří kanalizaci dokončit a spustit čističku, tak abychom mohli všichni začít využívat výhody společné kanalizace a aby okolí naší obce bylo čistější a zdravější.

Ještě jednou děkuji všem za trpělivost s mnohými omezeními a přeju vše dobré do roku 2016.

Václav Křivan

Informace k připojení nemovitostí na kanalizaci

Vážení spoluobčané, zastupitelstvo obce se shodlo na druhu poskytnutí podpory občanům při připojování jejich nemovitosti na nově vybudovaný řád kanalizace v obci. Tento druh podpory spočívá v tom, že v letošním roce a v následujících letech až do konce tohoto volebního období nebudou vybírány poplatky za odpady. Podmínkou podpory je připojení dané nemovitosti na kanalizační řád. Od jara letošního roku začne firma MB Trade s.r.o. provádět plánované připojování nemovitostí na kanalizační řád domovními přípojkami. Tyto domovní přípojky vedené od Vaší nemovitosti po napojení na kanalizační řád si budou občané obce hradit sami. Obec bude poskytovat již výše zmíněnou podporu. Kromě této podpory bude obec také zajišťovat koordinaci prací na připojování nemovitostí, tak aby byla zátěž pro občany i chod obce pokud možno co nejmenší. Likvidace odpadních vod z nemovitostí je dána zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů („vodní zákon“). Povinnost likvidovat odpadní vody v souladu se zákonem leží primárně na jejich producentech, tj. majitelích jednotlivých nemovitostí. Bylo by vhodné zmínit, jaké jsou možnosti při likvidaci odpadních vod z nemovitostí. Nemovitosti mohou být odkanalizovány:

- domovní přípojkou vedenou od nemovitosti po zaústění do kanalizačního řádu
- vlastní čističkou odpadních vod splňující daná kritéria
- jímkou na vyvážení - s jímkou na vyvážení je spojena likvidace odpadních vod na příslušné čistírně odpadních vod a dokladování tohoto úkonu při kontrole vodoprávního úřadu

Musíme počítat, že s každou variantou jsou spojeny finanční náklady jak na pořízení, tak na provoz. Dnes již legislativa neumožňuje likvidaci odpadních vod pomocí tzv. septiků. Vodoprávní úřad převážně v obcích s vybudovaným kanalizačním řádem provádí a bude provádět důslednou kontrolu nemovitostí. Z neplnění podmínek správného likvidování odpadních vod plynou majitelům nemovitostí od vodoprávního úřadu nemalé sankce. Obec Štěměchy investovala v loňském roce nemalé finanční prostředky na odkanalizování obce. Připojte svoji nemovitost na novou kanalizaci a přispějte k tomu, aby v naší obci bylo čisté a důstojné prostředí, které si všichni jistě zasloužíme.

Obecní stránky v novém kabátě

Od 1. 10. 2015 jsou v provozu nové stránky obce. Redesign obecních stránek vznikl za podpory Kraje Vysočina z Fondu Vysočiny, z grantového programu Informační a komunikační technologie 2015. Kromě nové vizualizace a známých kategorií menu jako například *Galerie*, *Úřední deska*, *Povinné informace* byly nové stránky doplněny o kategorie: *Akce v obci - kalendář akcí*, *Životní prostředí*, *Životní situace* atd. Některé tyto kategorie v současné době stále plníme. Své podněty, co by se na stránkách mohlo zlepšit, nám můžete zaslat například prostřednictvím nového kontaktního formuláře v menu *Vzkazy a stížnosti*. Věříme, že se Vám stránky budou líbit, budou pro Vás přehledné a najdete na nich vše, co potřebujete a co jste hledali.

Antonín Šilhavý

Nové chodníky v obci

V rámci pokračující akce *Zkvalitnění infrastruktury* doznaly v loňském roce komunikace v naší obci velkých změn, které se primárně týkaly budování a úprav levostranných chodníků. Nově byl vybudován záliv včetně chodníku od Kasáček po odbočku na Královský kopeček. Dále byla dle schváleného projektu přemístěna zastávka autobusu (směr Předín) o kousek níže. Tato úprava byla provedena na základě požadavku PČR. Byla zhotovena gabionová zeď včetně zábradlí a chodníku, který, myslím, elegantně vyřešil problém s úzkým a nebezpečným průchodem na protilehlém „chodníku“. Nový chodník byl vybudován také od odbočky ke garážím až po stávající chodník u Růžičkových. Stavební práce provedla firma TOMIreko s.r.o. Celkové náklady na tuto investici činily 2,5 mil. Kč.

Antonín Šilhavý

Dopravní komplikace ve Štěměchách

Výstavba kanalizace, čističky odpadních vod i následná oprava státní silnice přinesla do naší vesnice mnohá dopravní omezení. K uzavírci obce kvůli rozsáhlým stavebním pracím došlo již 1. června 2015. Do Štěměch podle směrnic měla správně vjet auta pouze místních obyvatel a jen těch, jež měli povolenky obecního úřadu, které musely být vydávány dokonce nadvrát kvůli jejich falšování a podvodům. Na Červených Hospodách byl vyznačen zákaz vjezdu, jenž nechyběl ani na Veverce, přesto ho mnozí řidiči nerespektovali a projížděli naší obcí dál. Častým hostem ve Štěměchách bývala policie, která zde „měla úplné žně“ – co se týče pokut za vjezd do zákazu a jízdu na červenou. Objížďka Třebíč - Telč vedla přes Okříšky, Stonařov, Dlouhou Brtnici. V opačném směru auta musela přes Želetavu, Římov, Rokytnici a Stařeč. Objízdná trasa přes Štěměchy byla zavedena přes Královský kopeček a kolem Davdovce na Vrchy, pak v druhém směru

také přes Humna. Průjezd byl jednosměrný, na začátku a na konci objížděky byly umístěny semaforey a čekání na zelenou trvalo i několik minut. Autobusové zastávky se během celého stavebního období měnily. Určitou dobu byla jedna před domem Prodělalových, pak i Novákových, na návsi i na Humnech, další na Vrchách. Ve středu 10. června 2015 se naše obec ocitla nejen v novinách, ale dokonce i ve zprávách TV NOVA, neboť průjezd částí naší obce na dlouhé hodiny zablokoval devětapadesátiletý řidič kamionu, který se chtěl vyhnout objížděce a vjel do zákazu. Nakonec skončil v úzké uličce Nová (u Ondráčkových a Šilhavých), kde poboural několik plotů i sloup veřejného osvětlení. Vyprošťování zaseknutého kamionu trvalo téměř celý den a policie uložila řidiči pokutu 2 000 Kč. Škoda na rozbitých plotech i veřejném osvětlení dosáhla až 75 000 Kč a měla být uhrazena z pojistky. Na předínskou pouť byla ještě přes prodloužený víkend (státní svátek 28. 9.) uzavřena a opravena silnice mezi Štěměchami a Předínem. Hlavní výstavba kanalizace v obci a oprava státní silnice byla ukončena 31. 10. 2015 a celý úsek opět zprovozněn.

Radka Řepová

Poděkování

Jménem obecního zastupitelstva bych chtěla poděkovat rodině Zvěřinových, která vlastním nákladem nechala opravit kříž pod Štěměchami, jenž je historickou památkou naší obce. Restaurátorské práce provedl Radim Dostál. Tento železný kříž na kamenném podstavci nechalo postavit obecní zastupitelstvo v čele se starostou Františkem Hobzou v roce 1878 spolu ještě s druhým křížem, který byl umístěn nad vývozem vedle cesty na Valdorfkou (Lesnou). Výlohy byly tehdy zaplacený z obecní pokladny a oba kříže slavnostně posvěceny 6. října 1878.

Radka Řepová

KRONIKA OBCE ŠTĚMĚCHY

Před 150 lety

V roce 1866 dne 12. července přirazila do Štětěch pruská hlídka hulánů. Před příchodem „Prajzů“ – jak lid říkal pruským vojákům – prchalo obyvatelstvo štětěšské do lesů, jelikož bylo přestrašeno hrůznými historkami o jejich řádění. Tvrdilo se, že „Prajzi“ řežou lidem nosy, uši, ženám prsa a že pášou všeliká násilí. Mnohdy útěk dal se tak kvapně, že provázen byl různými komickými příběhy, o nichž ještě dnes pamětníci s humorem vykládají. Později však se ukázalo, že pověsti, jež příchod „Prajzů“ předcházely, jsou pouhými výmysly a bajkami. Při tomto tažení pruského vojska byla obec naše od všelikého rekvírování uchráněna. Až na zpátečním tažení bylo v naší obci ubytováno něco přes 200 pěšího vojska královských pruských granátníků a vozatajstva, které se od 8. srpna až do 12. září bez ustání měnilo. Dne 12. září táhlo zde množství pruského vojska všeho druhu od 6. hod. ráno do 12. hodiny polední.

Před 120 lety

Dne 8. dubna 1896 večer o 10. hodině vypukl v stodole patřící Antonínu Peckovi (čís. 17) požár, který v krátké době všechna hospodářská stavení i obydlí zničil. Zároveň vyhořel sousední hostinec, patřící paní Josefíně Ludvíkové. K požáru dostavili se hasiči z Roketnice. Starostovi Ant. Peckovi shořelo asi 170 měr ovsa, žito, hrách, mouka, prádlo a veškerá píce i stelivo, takže druhého dne neměli ani co jíst ani co dobytku dáti. Mimo to uhořela mu 4 prasata. Ve vedlejším hostinci shořely slepice a veškeré prádlo nájemce hostince Jos. Šimáčka. Oheň tento byl prý založen ze msty, ale ze žhářství podezřelému se soudně ničeho nedokázalo, takže byl osvobozen.

Před 90 lety

Již na konci roku 1925 jednalo obecní zastupitelstvo o nutnosti zlepšiti obecní chudobinec, který byl již v tak bídém stavu, že nebyl již schopen k obývání. V březnu 1926 pokouší se pak obecní zastupitelstvo starý chudobinec prodati a hodlá pak „sejpký“ na chudobinec přestavěti. Poněvadž však nikdo o koupi starého chudobince se neucházel, rozhodlo se obecní zastupitelstvo chudobinec starý zbořiti a postaviti budovu novou. Stavbu převzal stavitel Stanislav Neradil ze Želetavy a tak dne 12. července 1926 započalo se s vykopáváním základů. Cihly koupeny z Rokytnice. V říjnu 1926 byl nový chudobinec dostaven. Stavba chudobince vyžádala si nákladu asi 60 000 Kč.

Před 80 lety

Silnice vedoucí naší obcí byla již ve velmi špatném stavu. Na podzim došlo k její úpravě. Od Markvartic až do Předína byla sválcována. Její úprava přinesla zaměstnání četným zdejším občanům. Někteří byli zaměstnání přímo u válců, jiní v lomu, který na Vrchách po dohodě s obcí otevřel pan Pěnkava. I obec měla z lomu pěkný příjem. Naděje kladené do otevřeného lomu se však nesplnily. Ač bylo kopáno značně hluboko, byly využity jen osamělé skály výborného kamene, které byly uloženy v kameni zvětralém, jehož nebyla možno užití k válcování povrchu. Po využití lomu na Vrchách pracovali někteří dělníci v lomu, který si zmíněný podnikatel pronajal od velkostatku Sádka.

Před 70 lety

Velmi pěknou událostí obce bylo svěcení nové hasičské motorové stříkačky dne 16. června. Již dávno předtím občané opravili hráz rybníka Posměchu, aby mohlo být provedeno okrskové cvičení na počest oslavy. Kmotrem stříkačky se stal Paulas Vilém a slavnostní projev přednesl říd. uč. v. v. Brabenec z Heraltic ve funkci Okr. starosty hasičských sborů. Celý slavnostní den uběhl v družné zábavě domácích občanů i pozvaných hostů.

Před 30 lety

V tomto roce byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce a generální oprava požární zbrojnice. Na její opravě byly odpracovány stovky dobrovolných hodin a může po svém dokončení nadále sloužit svému poslání – požární ochraně v obci. Bylo započato s výstavbou sportovního areálu u Kulturního domu. Ve výstavbě jsou dvě sportovní hřiště: tenisový a volejbalový kurt.

Před 20 lety

Začátkem května se v naší obci započalo s výkopovými pracemi a položením kabelu do výkopu. Tyto výkopové práce provádělo 5 ukrajinských dělníků a jeden bagrista Čech. Dělníci byli ubytováni v maringotkách, které byly postaveny „U sejtí“ u obec. úřadu. Tyto práce trvaly do konce října. Telefonní přípojka byla zavedena ke každému domu. Kopání bylo velice ztíženo špatným počasím. Současně byla vybudovaná a připojena veřejná telefonní budka „na kartu“ u prodejny Jednota. Tuto telefonní stanici uvítalo moc občanů. V letošním roce se udělal velký kus práce na generální opravě kul. domu. Byla opravena zatékající střecha, vyměněny byly rozvody vody a kanalizace, nové obklady, dlažby, nové 78 asanační omítky, nově vymalováno, nové nátěry, nové dřevěné obložení na zdi, nový barový pult, nový koberec na pódium, nová šatna a hlavně odborné vysoušení obvod. zdí. Byly pořízeny nové ubrusy, záclony, závěsy. Všechno nádherně doplňují krásné umělé květiny. Celková oprava stála 542 000 Kč, z toho 240 000 Kč - st. dotace a 302 000 Kč - z vl. zdrojů. Není jenom náš názor, že je náš kulturní dům nejhezčí v celém okolí.

(doslovný výpis z kroniky)

Pozn. Při návštěvě Státního okresního archivu v Třebíči jsem zjistila, že se zde nachází dvě školní kroniky naší obce. První se nazývá: „Domácí protokol při triviální škole štěmichské počínajíc od roku 1864“ a druhá s názvem: „Školní kronika“. Děkuji tímto panu řediteli archivu PhDr. Františku Gregorovi, který mi obě kroniky okopíroval a poskytl pro přepis. Tyto kroniky jsou vedeny od roku 1864 do roku 1946 a první z nich působila svého času také jako obecní kronika, neboť tu začal psát řídící učitel Bohumil Jonáš až v roce 1929. Pokusím se obě kroniky přepsat a poskytnout všem spoluobčanům. Jsou tam velmi zajímavé informace o životě naší vesnice, o dětech a samozřejmě o školství za „císaře pána“ Františka Josefa I., v době první republiky i obou světových válkách. Domnívám se, že tuto kroniku uvítají všichni starší spoluobčané, neboť mnozí zde absolvovali svá první školní léta.

Radka Řepová

Naše prodejna láká zloděje

K opětovnému vykradení prodejny ve Štěměchách došlo 11. dubna 2015 ve večerních hodinách. Sedmadvacetiletý, již osmkrát soudně trestaný a celostátně hledaný muž z Náchodska a jeho „kolega“ jedenadvacetiletý, jedenkrát soudně trestaný muž z Brněnska po rozbití luxfer a ventilačního okénka vnikli do prodejny, kde odcizili potraviny a cigarety. Díky včasnému zásahu policie byl jeden z mužů zadržen na místě a druhý hned další den ráno. Oba recidivisté se v minulosti dopouštěli především majetkové trestné činnosti a díky „vloupačce“ do našeho obchodu si zřejmě ještě nějaký čas ve vězení posedí.

Radka Řepová

Rozmary loňského počasí

V prvním zimním měsíci roku 2015 se objevily opět mrznoucí deště a s ním spojená ledovka, která řádně potrápila nejen řidiče a chodce, ale i domácnosti, v kterých se objevily výpadky elektrického proudu. Neudeřila tak velikou silou jako koncem listopadu 2014, ale dokonala dílo zkázy, co se týče rozsáhlého poškození velkého množství stromů.¹ A co nezvládla ledovka, to pak dokončil kůrovec. Velikonoce a Vánoce roku 2015 si svatý Florián zcela jistě popletl a počasí obou svátků vyměnil. Kdepak jsou ty krásné „ladovské“ Vánoce, které známe z dětství a jež by jistě uvítaly naše děti?! Prosincové počasí v naší republice se poslední dobou chová jako ve Velké Británii či jiných přímořských státech: mlha, déšť, teploty nad nulou. Dne 23. prosince bylo dokonce 10 °C, jasno a létaly včely, stejně krásné počasí bylo i na Štěpána. Ochlazení s mrazy přišlo až na Silvestra. Zato o Velikonocích 5. a 6. dubna padal sníh a teploty se pohybovaly kolem 0 °C a chudáci koledníci si museli obléct zimní bundy, rukavice a čepice, aby pomlázku neodstouli. Stavění máje spojené s pálením čarodějnic 30. dubna bylo ve znamení chladnějšího počasí, teploty se přes den pohybovaly kolem 13 °C a v noci klesly k 5 °C. Účastníkům této hasičské slavnosti to vůbec nevadilo, užili si hezký večer a mnozí u ohně vytrvali až do pozdních ranních hodin. Naše pouť byla tradičně oslavena mší svatou, sobotní pouťovou zábavou, kterou uspořádali naši fotbalisté a letos i s krásnými břišními tanečnicemi, nedělním odpolednem, kdy většina maminek navštívila s dětmi lunapark na návsi. Počasí o letošní pouti 16. – 17. května bylo jako na houpačce: v sobotu jasno s 23 °C, v neděli se počasí tradičně pokazilo, foukal vítr a teploty se pohybovaly kolem 17 °C, ale bývalo i hůř. Zato léto se letos vydařilo. Co se týče obecní kroniky, tolik slunečných dnů spojených s teplotami okolo 30 °C Štěměchy nepamatují. Dne 5. srpna teplota místy vystoupala až k 39 °C. Jediné, co trápilo všechny zahrádkáře a zemědělce, bylo extrémní sucho. Slabší bouřky se objevily pouze na začátku července, pak se nám většinou vyhnuly. Suché počasí způsobilo nižší úrodu většiny zemědělských plodin a žádné houby v lesích. Déšť se objevil až v týdnu od 17. srpna, ale tyto srážky již nemohly dohnat obrovský srážkový deficit za celé léto.

¹⁾ Poškozené stromy a popadané větve bylo nutno uklidit a zlikvidovat. Po dohodě se starostou občané takto mohli čistit i obecní pozemky a lesy. Bohužel někteří toho občas zneužili, neboť tito „novodobí dřevorubci“ se pustili i do soukromých pozemků a zcela zdravých stromů!

Radka Řepová

Rybaření na Pančáku

V souvislosti s ukončením nájemního vztahu na pronájem rybníku Panský v předloňském roce rozhodlo zastupitelstvo obce, že v tomto volebním období bude hospodařit na rybníku vlastními prostředky. Proběhlo zarybnění rybníka a pro zájemce o rybaření jsou vydávány povolenky k rybolovu. Je důležité sdělit, že hlavním záměrem obce není a nebylo rybník „zaneplesit“ kvanty ryb, a už vůbec není záměrem obce na této činnosti vydělat. Záměrem je zachovat možnost rybaření jako

službu pro své občany, pro děti možnost nalézt si k rybaření cestu a vztah, a to vše v krásném a klidném prostředí dašovského rybníka. A v neposlední řadě pro mnohé lidi zachovat možnost letního koupání, které má zde nezaměnitelné kouzlo. Bohužel, musíme zklamat takový typ rybáře, který kalkuluje s tím, že za své vynaložené peníze na povolenku, musí obdržet adekvátní kusovou náhradu ryb. Musí být tedy velmi zklamaný z toho, že při každé návštěvě si zřejmě neodnese daný úlovek. Takovému rybáři můžeme doporučit navštívit jiný rybník, kde se na sportovní rybolov vyloženě specializují. Informace o druhu osazených ryb a nákladech na zarybnění rybníka budou zájemcům o rybolov poskytnuty na schůzce, která se bude konat koncem února (přesnější termín bude upřesněn na stránkách obce). V tomto roce má obec v plánu opravit most přes potok k hrázi, který je v dezolátním stavu. A na závěr bychom chtěli poděkovat rybářům a všem dobrovolníkům, kteří se podíleli a mají zájem se podílet na úpravě a zvelebování prostředí v okolí rybníku Panský.

Antonín Šilhavý

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Vítání občánků

Příchod děťátka do rodiny patří mezi nejkrásnější okamžiky v životě člověka. V naší obci se stalo již tradicí, že jsou tito noví občanci slavnostně přijati mezi občany Štěměch. Letošní Vítání občánků se uskutečnilo v neděli 22. února 2015. Místostarosta obce Bc. Antonín Šilhavý přivítal tyto děti: Victorii Chromou, Jiřího Chromého, Annu a Žofii Křivanovy, Valentýnu Svobodovou a Pavla Bobka. Mezi nové občanky patří i Zuzana Vídenská, která byla bohužel v tento den nemocná. Během slavnosti byly všechny děti zapsány do pamětní knihy a rodiče svým podpisem potvrdili symbolický slib, že řádně vychovají své děti v zodpovědné občany našeho státu. Každé dítě obdrželo malý dárek a jeho maminka kytičku. Kulturní program zajistili naši školáci, kteří novým občánkům zahráli na flétničky, zarecitovali básničky i předvedli „Jak se staví domeček“, neboť vybudovat hezký domov svým dětem patří mezi prvořadá úkoly všech rodičů. Poděkování patří Janě Báňové a Simoně Špačkové za nacvičení programu a Petře Trnkové za pěkné kresby do pamětní knihy.

Radka Řepová

Dětský den

Příjemné prostředí lesa na Vrchách se opět stalo dějištěm pohádkové cesty, která se uskutečnila poslední květnovou sobotu – 30. 5. Pohádkové putování mělo 13 stanovišť, kde se děti setkaly s různými postavami, které dobře znají z pohádek, příběhů či filmů. Nechyběli trpaslíci se Sněhurkou, čarodějnice, vodníci, Shrek s Fionou, berušky, víly, rytíři a další postavičky. Milým překvapením byli také králíci z klobouku – Bob a Bobek, jejichž obrázek byl natištěn i na hrníčku v dárkovém balíčku, který děti obdržely v dětské tombole. Všichni účastníci se mohli podívat i do bývalého lomu, kde se kdysi těžil kámen na stavbu státní silnice. Na fotbalovém hřišti je pak čekalo občerstvení, tombola i další hry a zábavné akce. Nermalou radost udělala dětem lukostřelba, jízda na koni či zapůjčený pásový bagr i *želetavská pěna*. Poděkování patří našim hasičům i hasičkám v čele s paní Ivanou Kovářovou i dalším ochotným lidem, kteří pro děti pohádkovou cestu pravidelně pořádají. O velké oblibě této akce svědčí vysoká účast nejen štěměšských dětí, ale i přespolních.

Radka Řepová

Strašení na Tvrzi aneb cesta hrůzy

– to je název odvíjející se od prvního ročníku této akce, kdy se opravdu strašilo pouze na tvrzi a v jejím bezprostředním okolí. Dnes již nejrůznější strašidla a pohádkové obludy rozšířily svoje působení do širšího okolí obce – už z toho důvodu, že strašit ve Štěměchách stalo se v pohádkové říši prestižní záležitostí a zájemců přibývá. Ostatně přibývá i nebojsů, kteří se každoročně vydávají na stezku odvahy. Loni měli tuto možnost hned na začátku školního roku – 5. září. Nutno říci, že výstavba kanalizace ovlivnila také trasu strašidelné cesty, ale aspoň to bylo pro všechny zajímavější. Tentokrát se nebojácné děti shromažďovaly v obecní garáži, odkud je sama se otvírající strašidelná vrata vysílala na cestu kolem Ondráčkovy stodoly k Posranému trnu, dále na cestu od Drbálku směrem do vsi. Tam všude na ně číhala hrozná strašidla, aby poutníkům nebyla dlouhá chvíle. A což teprve ve tvrzi! Tam se před nimi otevřelo peklo a museli se zapsat do pekelné knihy. Ti nejotrlejší se ještě vydali na půdu kulturního domu, kde vždy působí strašidla nejhluchnější, a

tudíž nejstrašnější. Kromě tradičního občerstvení a odměn mohli malí účastníci i jejich dospělý doprovod přejít na Pasík, kde se uskutečnilo noční vystoupení šermířské skupiny, komponované do doby třicetileté války.

Stanislav Augustin

Setkání seniorů 2015

Tradiční setkání štěměšských a předínských seniorů se tentokrát uskutečnilo až v období adventu – 12. prosince. Kulturní dům ve Štěměchách byl vánočně vyzdoben a přání příjemného prožití vánočních svátků i vše nejlepší do nového roku 2016 se objevila i v úvodních projevech starostů obou obcí. Bohatý program zahájili štěměšští zpěváci a „flétničky“, po nich následovalo hudební vystoupení našich dětí s názvem „Na Divokém západě“, ve kterém zazněly melodie ze slavných filmů a nechyběla ani bitva u *Little Big Horn*. Mnohé rozesmála výstižná píseň o kanalizaci a také scénka o důchodcích, výborně zahraná členy Štěměšské divadelní společnosti. Na závěr malí kovbojové zatančili country tanec *Cotton Eye Joe*. K tanci a poslechu hrála celý večer skvělá kapela *Žízeň* ze Lhotek u Velkého Meziříčí. Nechybělo samozřejmě bohaté občerstvení. Setkání seniorů ve Štěměchách se podle názoru mnohých velmi vydařilo. Svědčí o tom i skutečnost, že většina účastníků odcházela domů až v pozdních večerních hodinách.

Radka Řepová

Vánoční zpívání

Předvánoční setkání občanů Štěměch se stalo oblíbenou každoroční akcí. Vánoční zpívání se tentokrát konalo v sobotu 19. prosince na návsi u hasičské zbrojnice. Občané se sešli v 17 hodin u betléma a rozsvíceného vánočního stroměčku. Vánoční program zahájili trubači a štěměšští zpěváci, s nimiž si všichni mohli zazpívat koledy a další písně. Štěměšské děti vystoupily s pásmem vánočních básniček, pak sehrály hru *O Ježíškovi a zvířátkách* a nakonec nám také zazpívaly. Abychom se zahřáli v tom mlhavém a sychravém počasí, byl připraven vánoční punč i čaj pro děti a v sousední hasičské zbrojnici jste si mohli dát i něco ostřejšího. Každý si také mohl odnést domů kromě vánoční nálady i betlémské světlo, které bylo dovezeno z vlakového nádraží v Okříškách. Betlémské světlo je plamínek z betlémské jeskyně, v níž se podle tradice narodil Ježíš Kristus, a rozvážený skauty do řady míst v mnoha evropských a také několika amerických zemích. Zpravidla bývá nejprve letecky dopraven do Vídně, odkud ho pak skauti rozváží po železnici.

Radka Řepová

Dobráci roku

Od září teď už loňského roku představují regionální rozhlasové stanice v celé České republice ve svých reportážích vybrané sbory dobrovolných hasičů. Výběr probíhá losováním z přihlášených sborů a jejich prezentace ve vysílání je zároveň soutěží o hodnotné ceny. Také štěměšští hasiči se přihlásili a ve chvíli, kdy to nejméně čekali, byli i vylosováni. Tak se stalo, že v pondělí 21. prosince ve večerních hodinách otevřela dveře hasičské zbrojnice redaktorka rozhlasové stanice Region Vysočina, překvapena - jak se pak i v reportáži zmínila – bohatou účastí našich hasičů. Hovořilo se zejména o aktuálním dění v místním sboru a kromě jeho funkcionářů se ke slovu dostali i nejmladší hasiči a nakonec také stará poplašná siréna. Reportáž odvysílala zmíněná rozhlasová stanice v pátek po 15. hodině, její reprízu pak v neděli ve stejném čase, takže asi všichni naši hasiči (i většina ostatních občanů) ji slyšeli. Podle ohlasů se toto vysílání stalo úspěšnou propagací nejen hasičské činnosti ve Štěměchách, ale jejím prostřednictvím i celé obce. Následně pak také pro náš sbor mohli jeho členové či příznivci hlasovat SMS-zprávou. Informace na závěr pro všechny, které zajímá, jak to nakonec dopadlo: vyhlášení výsledků se bude na regionu vysílat 10. června po 15. hodině.

Stanislav Augustin

Vánoční turnaj

Po roční odmlce se na závěr loňského roku uskutečnil tradiční ping-pongový turnaj. O pátku Forresta Gumpa soutěžilo v pondělí 28. prosince tentokrát 12 mužů a 13 mladých adeptů stolního tenisu. Muži byli rozděleni do dvou skupin po šesti účastnících, kde sehráli své zápasy každý s každým. Po skončení těchto utkání se hrály zápasy o celkové umístění a proběhly i semifinálové boje. V zápase o třetí místo nakonec Libor Toufar zvítězil nad Tondou Šilhavým, ve finálovém utkání porazil Lukáš Bobek Michala Hekrleho. Děti pořadatelé nakonec rozdělili do dvou skupin, v nichž opět každý se utkal s každým. V kategorii „mladšího dorostu“ zvítězil Vojta Skoumal před Adamem Toufarem a Míšou Šilhavou, mezi „staršími dorostenci“ byl nejlepší Vojta Hekrle, na druhém místě skončil Vojta Báňa, třetí Dája Šilhavá. Právě účast nejmladších stolních tenistů svědčí o tom, že turnaj má svou budoucnost zajištěnou, a to i přesto, že mu nikdy nepředchází masivní propagace. I tak se do soutěže vždy přihlásí celá řada přespolních účastníků, tentokrát z Předína, Chlístova, Časlavic i z dalekých Čech. Na závěr pořadatelé děkují všem, kdo jakoukoli měrou přispěli cenami pro účastníky.

Stanislav Augustin

Výstup na Mařenku

Mezi každoroční oblíbené akce obyvatel *Mikroregionu Podhůří Mařenky* i dalších obcí patří zcela jistě předsilvestrovské setkání na hoře Mařence, které se tentokrát uskutečnilo ve středu 30. prosince. Sraz na vrcholu u rozhledny byl opět stanoven na 12. hodinu. Byl to 17. výstup v pořadí a na samotnou rozhlednu si účastníci vyšlápli již počtvrté. Ráno přimrzlo a přes den bylo převážně oblačno, takže viditelnost z rozhledny byla dobrá. Po slavnostním přípitku starostů a přátelském „poklábosení“ se všichni rozešli do svých domovů. V štěměšském kulturním domě nechybělo opět pohoštění a výborný srnčí guláš, který si pro nás připravili naši myslivci.

Radka Řepová

Tříkrálová sbírka u nás

Oblastní charita Třebíč vznikla 1. 9. 1992 za účelem pomáhat lidem, kteří se ocitli v obtížné životní situaci. Celkový výtěžek loňské Tříkrálové sbírky činil 2 179 622,- a byl využit na nákup biofeedback EEG do Rané péče Třebíč (služba pro podporu rodiny a dítěte se zdravotním postižením), byly také podpořeny Paprsek naděje, PRIMÁRNÍ PREVENCE, Probační program Most, dále Charitní pečovatelská služba, Osobní asistence a Domácí hospic sv. Zdislavy, pro které bylo možné rekonstruovat a vybavit budovu na ul. Gen. Sochora. Podpořeným projektem byl také Taxis sociální rehabilitace, STREETWORK – služba pro mládež. Rovněž byl zakoupen zdravotnický materiál pro K – centrum Noe. Část výtěžku šla na humanitární pomoc na Ukrajinu a do Nepálu, dále byly individuálně podpořeny lidé v nouzi a se zdravotním handicapem.

V sobotu 9. ledna 2016 se uskutečnila Tříkrálová sbírka ve Štěměchách, která letos probíhá celorepublikově od 1. - 14. ledna. V naší obci se na této charitativní akci vybralo o 600 Kč více než loni, tj. 7 800 Kč a opět chodily dvě skupiny „králů“. Po Štěměchách se rozšířila falešná zpráva, že peníze sbírky půjdou na pomoc uprchlíkům. Není to pravda, jak máme potvrzeno ze samotné charity. Letošní výtěžek bude použit na výstavbu Domova pro matky s dětmi a Rané péče Třebíč, ještě také na dokončení prací v objektu Gen. Sochora, kde sídlí služby pro nemocné a seniory. Bude také zakoupeno auto pro pečovatelskou službu, podpořena humanitární pomoc a opět individuálně lidé v sociální či zdravotní nouzi. Oblastní charita Třebíč děkuje všem ochotným lidem za jakýkoliv příspěvek i samotným koledníkům a jejich doprovodu, kteří věnují svůj čas nezištně ve prospěch pomoci druhým.

Radka Řepová

Fotbalisté

Před zahájením aktuální sezony se nám podařilo získat několik nových fotbalistů. Z Chlístova přišli Milan Vídenský a Lukáš Bobek. Z mladých hráčů, kteří hráli v Předíně a v Želetavě Rostě Řepa, Patrik Dvořáček a Jakub Vídenský. Dále s námi začali trénovat i kluci, kteří nikde nehráli. Začátek sezóny se nám vůbec nevydařil. V prvních čtyřech zápasech jsme prohráli, a to v Domamili 1:0, doma s Jakubovem 1:6, v Polici 5:2 a ve Slavicích 4:1. Na další utkání se do brány vrátil Jakub Partl, který našemu týmu významně pomohl. Následující zápas jsme vyhráli 6:0 s Blatnicí, další zápas jsme vyhráli v Rokytnici 2:1, doma jsme si poradili s Domamilí 2:0, poté jsme smolně prohráli v Jakubově 4:3 a poslední podzimní zápas jsme doma porazili Polici 3:2. Po polovině sezony jsme na 4. místě se ziskem 12 bodů. Přes dílčí problémy se přístup všech hráčů zlepšil. Nadále chceme pracovat zejména na začleňování mladých fotbalistů do našeho kolektivu a doufáme, že v jarní části sezony si na naše domácí zápasy najde cestu co nejvíce fanoušků.

Pavel Kovář

Myslivecké okénko

V zimním období je nutné, aby myslivci o zvěř pečovali. Dbáme na to, aby spárkatá zvěř měla v krmelcích vždy dostatek čerstvého a kvalitního sena. Zaživací trakt přežvýkavců je v lednu již v období "odpočinku", proto jej nemůžeme zatěžovat velkým množstvím energeticky bohatého jadrného krmiva. Zvěři samozřejmě předkládáme jádro, avšak v menším množství a pravidelně. Ideální je oves, popřípadě obiloviny smíchané s plevami. Dužnatá krmiva (krmnou řepu, cukrovku, mrkev, jablka atd.) nabízíme v tomto období zvěři jen v takových množstvích, aby je byla schopna v krátké době zkonzumovat. V naší honitbě přikrmujeme zejména zvěř srnčí. Zajícům podáváme do krmelců seno a dužnatá krmiva. Můžeme též svázat otýpku sena a pověsit na větev. Zvěř pernatá se u nás téměř nevyskytuje. Zbylo jen několik koroptví na Davdovci. Ve Smrči bývalo také několik koroptví, ale již delší dobu zde nebyly viděny. Od jara loňského roku se v naší honitbě začala vyskytovat i zvěř dančí. Pokud bude v lednu obnova, můžeme po obeznání uspořádat společný lov na černou zvěř a lišky. Dále můžeme lovit další druhy zvěře myslivosti škodící - jako kunu lesní, kunu skalní, straku obecnou či vránu obecnou šedou. Dne 1. 1. 2016 nabývá účinnosti Vyhláška MZe o dobách lovu zvěře. Celoročně bude možné lovit veškerou (tedy i dospělou) černou zvěř. U jelena evropského, siky japonského, daňka skvrnitého a muflona dochází k prodloužení doby lovu mláďat, a to až do 31. března.

Libor Toufar

Leden, jeden z nejstudenějších měsíců v roce je měsícem intenzivní péče o zvěř. Především spárkatá zvěř, která je býložravá, má v tomto období svůj zaživací trakt přizpůsoben trávení potravy s vysokým obsahem vlákniny – suché trávy a málo či špatně tráví energeticky bohatá krmiva – krmiva jadrná, zejména obiloviny. Naší hlavní starostí je, aby byl ve všech krmelcích dostatek kvalitního sena. I když srnčí zvěř je natolik přizpůsobivá, že jako druh dokáže překonat v našich podmínkách i extrémní klimatické situace bez jakékoliv lidské pomoci, přesto této zvěři předkládáme seno s vyšším obsahem bylin a jadrná krmiva, abychom zabránili ztrátám a udrželi zvěř v dobré kondici. Zvláště pak zvěř samičí, u které v tomto období končí tzv. „skrytá březost“ a embryo se začíná plně vyvíjet. Přikrmováním také zabráníme zvýšeným škodám na lesních porostech. Předložení malých dávek jadrných krmiv neuškodí, naopak předkládáním jadrných krmiv s vyšším

obsahem vlákniny (např. ovsa) této zvěři jen prospějeme. Dužnatých krmiv předkládáme jen tolik, aby je zvěř stačila během několika dnů zkonsumovat. Zaječí zvěři předkládáme seno a dužnatá krmiva. Pernaté zvěři, v našem případě koroptvím, sypeme do zásypů především jadrná krmiva, nejlépe do hromady plev či pozadku, aby se tato zvěř zabavila, neroztoulala se po krajině a hrabáním si vytvářela v mrazivém počasí živočišné teplo. Dne 28. 11. 2015 se v naší honitbě konal hon na drobnou a černou zvěř. Na tomto honu byli uloveni čtyři zajíci. V jedné z lečí jsme narazili na samotný kus černé zvěře „lončáka“, který přesto, že byl střelcem zasažen tzv. „na měkko“ (oblast střev), dokázal v plné síle odběhnout z okolí Dašova přes Kozinu až pod Kobylí hlavu. Toto vypovídá o vysoké vitalitě a nízkém prahu bolesti tohoto druhu zvěře. Na závěr ještě malé připomenutí - prosíme ty milovníky přírody, kteří vypomáhají s příkrmováním zvěře, aby se vyvarovali některých chyb: zásadně nelze krmiva ponechávat na zemi (sněhu), ale je nutné je donést přímo do krytých krmelců, protože ponechaná na mokřím sněhu nebo trávě začne rychle nahnívat, bobtnat a zvěři může pak spíše uškodit. To platí zvláště pro pečivo. Kolem krmelců by se pak ostatní lidé měli pohybovat co nejméně, všude totiž zanechávají pachové stopy, které odrazují zvěř.

Radek Svoboda

Zakončení honu před kulturním domem ve Štěměchách

Pozn. Tentokrát se nám nezávisle na sobě sešly do Mysliveckého okénka články dva. Děkujeme oběma myslivcům za poskytnuté informace i foto.

Zpráva o činnosti hasičů – výroční schůze 16. ledna 2016

Při kontrole usnesení z minulé výroční schůze mohl výbor našeho sboru konstatovat, že všechny body, které jsme si před rokem stanovili, byly splněny nebo, v případě dlouhodobějších, se průběžně plní. Také plán práce, jak jsme si loni stanovili, byl splněn beze zbytku, některé akce proběhly navíc. V této souvislosti je třeba připomenout zejména rekonstrukci požární zbrojnice. Od loňské výroční valné hromady začal se výbor sboru scházet pravidelně každou středu v měsíci,

aby projednal aktuální záležitosti. Bylo tomu tak v březnu, dubnu a květnu, později se namísto těchto pravidelných schůzek uskutečňovala setkání podle aktuální potřeby – a nutno konstatovat, že byla mnohem častější než měsíčně, protože si to vyžadovaly akce, soutěže a brigády, které následovaly neúprosně jedna za druhou. Dovolte alespoň krátké zhodnocení stěžejních akcí, které jsme měli v plánu práce. Na počátku roku je nejdůležitější událostí vždycky hasičský ples. V posledních letech se snažíme přilákat návštěvníky přípravou programu, což se opravdu daří. V loňském roce jsme nacvičili travesti show, která měla úspěch díky hasičům, kteří se odhodlali vystoupit v roli známých zpěváků a zpěvaček. Stavění máje vyšlo tentokrát na čtvrtek před prodlouženým víkendem. Uskutečnilo se jako vždy před hasičskou zbrojnicí, ale nastupující měsíc máj nás tentokrát moc příjemně nepřivítal. Řečeno slovy klasika: připravený to bylo dobře, falírovalo v tom akorát to počasí. To naopak přálo Dětskému dni, který pravidelně pořádají naše ženy. Pohádková cesta se uskutečnila po roční přestávce a ze spokojených tváří malých, větších i největších účastníků bylo znát, že se vydařila. Přispěly k tomu také doprovodné soutěže i atrakce, jako např. lukostřelba, bagrování, jízda na koni i závěrečné koupání v pění. O prázdninách se poprvé v historii našeho sboru uskutečnilo soustředění mladých hasičů v Radoníně. Záměrem bylo připravit mladé hasiče na druhou polovinu soutěží a utužit kolektiv, což se obojí podařilo. Především naše ženy se podílejí rovněž na další tradiční akci „Strašení na tvrzi“, kde další naši členové pomáhají zejména s organizačním zajištěním. Letos se uskutečnilo hned po prázdninách (5. září) a bylo zakončeno vystoupením šermířů. Pod heslem *Hasiči sobě* konalo se také bůčkobraní, které má vlastně dva díly – zabíjačku ve tvrzi a následné uzení. Za hladký průběh těchto akcí musíme všichni poděkovat zejména našemu řezníkovi, který kromě mnoha pokynů pro své pomocníky a pomocnice ještě dovede rozdávat vždy dobrou náladu. V první polovině loňského roku jsme se přihlásili do soutěže *Dobráci roku* s tím, že možná ani nebudeme vylosováni.....

Na závěr je ještě třeba zhodnotit, poděkovat a tak. Chtěli bychom poděkovat starostovi sboru za to, s jakou vervou se pustil do výkonu své funkce a zejména za organizační zajištění a logistiku při úpravách hasičské zbrojnice, veliteli sboru za to, jak dokáže zorganizovat plnění úkolů své jednotky i akce, kterých se nakonec sám nezúčastní, vedoucím mládeže za čas, úsilí a také úspěchy při vedení mládežnických kolektivů, našim ženám za akce pro děti i za přípravu programu na letošní ples, všem, kteří vykonávají služby v hasičárně za obětavost, rodičům mladých hasičů za pomoc, starším hasičům za to, že budovali základy dnešní podoby sboru, těm nejmladším za to, že to jednou, doufejme, po nás přvezmou, a všem členům, kteří se jakoukoliv formou na naší činnosti podílejí.

Stanislav Augustin

Rekonstrukce hasičské zbrojnice

Rok 2015 byl pro Štěměchy budovatelsky velmi významný, a to nejen kvůli kanalizaci a dalším obecním stavbám. I naši hasiči se pod vedením starosty SDH Petra Bobka pustili do rozsáhlé rekonstrukce hasičské zbrojnice. O tom, jak byla stavební akce náročná, svědčí i poměrně vysoké finanční náklady. Na novou fasádu a střechu byly využity krajské dotace 105 000 Kč (44 %) a obec Štěměchy poskytla 134 000 Kč, tj. celková částka se vyšplhala na 239 000 Kč. V samotné zbrojnici si hasiči vybudovali nový vodovod, podlahu a také sociální zařízení za celkovou částku 93 600 Kč, z čehož sponzorské dary činily 27 000 Kč a zbývající sumu 66 600,- si hradil hasičský sbor sám. Generální rekonstrukce hasičské zbrojnice si vyžádala celkem 332 600 Kč. Jelikož je mezi našimi hasiči spousta šikovných řemeslníků, většinu stavebních prací si vykonávali sami. Brigádně se provedlo sundávání křídlice, vyklízení půdy, stavba lešení, oklepání staré omítky, výkop vodovodní přípojky a šachty, odstranění podlahy a její nové vybetonování. Individuální brigády provedli tito

hasiči: Vídenský – linka, Bobek – voda + odpady, Dokulil A. a Trnka P. - malování, Šilhavý – elektrika. Přejeme našim hasičům, aby jim „nová hasičárna“ co nejlépe sloužila. Děkuji za poskytnuté informace starostovi sboru Petru Bobkovi.

Radka Řepová

Zpráva velitele sboru z výroční valné hromady 16. 1. 2016 Ve Štětěchách

Dovolte mi, abych Vás ve stručnosti seznámil s činností našeho sboru v uplynulém roce. V měsících lednu, září a prosinci jsme udělali nákup ve výbrojně požární ochrany v Jihlavě. V lednu jsme zakoupili dva vycházkové stejnokroje v ceně 9 586 Kč a sadu hadic pro 100m překážek v ceně 3 267 Kč. V září jsme zakoupili dva pracovní stejnokroje PS2 pro naše dva nové členy v ceně 3 570 Kč. Pro družstva našich žáků byly zakoupeny hadice B75 jeden kus v ceně 2 831 Kč a dva kusy hadic C52 za 3 823 Kč. Také se pořídila nová savice 2,5Mgarden Pro zásah v ceně 2 988 Kč. Celkem tento nákup činil 13 212 Kč. Z této částky se odečetlo 5 100 Kč, které získala naše mládež v okresním kole dorostu a v okresní lize mladých hasičů v požárním útoku v poukázkách na nákup. Do Jihlavy jsme se vydali ještě ke konci roku pro dva kusy pracovních stejnokrojů PS2 a dvou vycházkových uniforem v ceně 12 739 Kč. Rovněž byl dokoupen jeden zimní kabát „PARKA“ k vycházkové uniformě v ceně 1 000 Kč. Všechny tyto nákupy si hradí sbor sám. Dále byly dokoupeny kožené opasky pro dorostence v počtu pěti ks v ceně 1 573 Kč. Velká investice byla v měsíci květnu, kdy byla zakoupena trička jak pro mládež, tak muže v ceně 17 000 Kč. I tyto nákupy si hradil sbor. V březnu si sbor pořídil za přispění obce ponorné čerpadlo „MAST PUMPEN“ v ceně 42 000 Kč. Tímto bych chtěl poděkovat panu starostovi i celému zastupitelstvu za tento příspěvek. Toto čerpadlo našemu sboru ulehčí a zjednoduší práci při zásazích, jako je čerpání vody ze sklepů a studní. Na obsluhu čerpadla stačí jeden hasič. Dne 28. března se konalo v Moravských Budějovicích školení vedoucích mládeže. Na toto školení vyslal náš sbor dvě dorostenky a dva dorostence, aby si udělali zkoušky na instruktora mládeže. Jsou to: Natálie Pospíchalová, Petra Trnková, Patrik Dvořáček a Jan Sochna. Všichni úspěšně absolvovali školení a závěrečný test. V měsících únoru a březnu byla provedena běžná oprava na hasičském vozidle „CITROEN Jumper“. Oprava se týkala výměny přepínače stěračů, cena 8 000 Kč a výměny oleje a filtrů v ceně 3 123 Kč. Za tuto práci bych chtěl poděkovat p. Martinu Frajovi, který se nám o toto vozidlo stará. Okrsková soutěž proběhla 6. června v Opatově. Z našeho sboru se zúčastnila dvě družstva mužů bez omezení věku, jedno družstvo nad 35let, družstvo žen a na závěr tři družstva žáků. V kategorii *muži bez omezení věku* po více než desetileté nadvládě „předíňáků“ se odvezl putovní pohár za 1. místo do Štětěch! Ten získalo družstvo mužů *Štětěchy A* a na čtvrtém místě skončili *Štětěchy B. Muži nad 35 let* i naše *ženy* ve svých kategoriích rovněž zvítězili. V konkurenci třech družstev v kategorii *mladší* se naše družstva umístila na 2. a 3. místě. *Starší žáci* také v konkurenci třech kolektivů zvítězili!

A teď k našim dorostencům. Ti se i v loňském roce zúčastnili okresního kola v Petrovicích 24. května, kde naposledy ve starém složení obhájili první místo a postoupili do kraje. V kategorii jednotlivců *mladší dorostenci* obsadil Michal Špaček 1. místo a postup do kraje. V kategorii *mladší dorostenky* obsadila Daniela Šilhavá 2. místo a též postup do kraje. V kategorii *starší dorostenky* se umístila Natka Pospíchalová na 5. místě. Krajské kolo dorostu proběhlo 21. června v Třešti. Naši dorostenci nezopakovali předloňské druhé místo z Petrovic a myslím si, že jak pro trenéry, tak i pro ně to bylo zklamání, protože v této sestavě ukončili soutěžení jako družstvo a čtyři přechází do kategorie *muži*. V Třešti se nakonec umístili na 4. místě. Zato větší radost nám udělali jednotlivci, kde v kategorii *mladší dorostenci* se Michal Špaček umístil na vynikajícím 2. místě a Daniela Šilhavá v kategorii *mladší dorostenky* na krásném 6. místě. Jak již víte, tak delší dobu

spolupracujeme s hasiči z Markvartic a především s jejich trenérem a rovněž velitelem Zdeňkem Svobodou, který dosáhl v loňském roce velkého úspěchu i s některými našimi staršími žáky. Dne 23. května proběhlo okresní kolo PLAMEN v Petrovicích. Z našeho sboru nás reprezentovali tito žáci: Michal Špaček, Vojtěch Báňa, Daniela Šilhavá, Míša Šilhavá, Denisa Nováková a Tereza Mejzlíková, kteří obsadili druhé místo a tím si zajistili postup do kraje. Krajské kolo proběhlo 20. června rovněž v Třešti a naši žáci Michal Špaček, Vojtěch Báňa, Daniela Šilhavá a Denisa Nováková, kteří soutěžili za družstvo starších žáků z Markvartic, obsadili v konkurenci 10-ti družstev vynikající 3. místo. Tímto bych chtěl poděkovat Zdeňkovi a hasičům z Markvartic za spolupráci mezi našimi sbory. I na letošní rok už máme za sebou branný závod, který proběhl 10. října v Kojatíně. Dalšího velkého úspěchu dosáhla naše tři družstva žáků v Okresní lize mladých hasičů v požárním útoku. Celkem se zúčastnila 14-ti soutěží ligy od května do října. V celkovém hodnocení ligy se naše *mladší „Áčko“* umístilo na 2. místě ziskem 119 bodů, *mladší „Béčko“* na čtrnáctém místě ziskem 21 bodů z 29 družstev. Naši *starší žáci* obsadili 6. místo ziskem 74 bodů z 31 družstev. V loňském roce jsme se poprvé zúčastnili s našimi žáky výcvikového tábora v Radoníně od 19. do 21. srpna. Na tomto táboře jsme měli celkem 22 dětí. Touto cestou bych chtěl poděkovat všem, kteří se tohoto tábora zúčastnili, ale především starostovi našeho sboru Petru Bobkovi a starostovi obce Václavu Křivanovi. Co se týče ostatních soutěží dospělých, tak nás reprezentovali jenom naši dorostenci a to 3. května v Rokynnici, kde obsadili 6. místo a 17. května se zúčastnili oblastního kola v Markvarticích, kde se umístili na 5. místě.

Ted' bych Vás jenom se stručnosti seznámil s výsledky ostatních postupových soutěží. Oblastní kola proběhla 17. Května v Kojatíně, Markvarticích a v Mor. Budějovicích. V loňském roce se představilo na těchto třech soutěžích ve třech kategoriích 36 družstev. Úbytek byl zaznamenán zejména v kategorii *mužů nad 35 roků*, kde tuto věkovou hranici museli splňovat všichni závodníci. Okresní kolo proběhlo 31. Května v Petrovicích. V kategorii *muži* zvítězili hasiči z Litovan, druhé Příštpo a třetí Vladislav. V kategorii *muži nad 35 let* první Výčapy, druhé Markvartice a třetí Šebkovic. V kategorii *ženy* první Petrovice, druhá Kamenná a třetí Častohostice. Z našeho okresu si postup do krajského kola, které se konalo 13. června rovněž v Petrovicích vybojovala družstva mužů z Příštpa a Litovan a v kategorii *žen* Petrovice. *Muži* z Příštpa obhájili loňské prvenství a na MR obsadili 11. místo. Družstvo z Litovan obsadilo 3. místo stejně jako *ženy* z Petrovic. V okresní lize hasičských družstev v kategorii *muži* zvítězili Mladoňovice ziskem 313 bodů, druhá Kamenná 237 bodů a třetí Kněžice 216 bodů. V kategorii *ženy* první Radonín 119 bodů, druhé Petrovice 100 bodů a třetí Bačice – Udeřice 67 bodů. Dne 10. července se naše devítičlenná zásahová jednotka zúčastnila na pozvání hasičů z Markvartic taktického cvičení, které se zaměřilo na dálkovou dopravu vody. Tohoto cvičení se zúčastnilo celkem 9 sborů. I v loňském roce byla opět provedena menší oprava na naší soutěžní mašině PS 18. Opravu provedl pan Vrbka ze Želetavy. Oprava se týkala: seřízení ventilů, přetěsnění kohoutů a kontrola čerpadla. Oprava celkem stála 1 500 Kč. Ještě se od pana Vrbky zakoupil nový naklapávací koš v ceně 1 800,-Kč. Také se dočkala opravy naše zásahová PS 12, kterou nám opravil pan Trojan z Urbanova. Oprava se týkala: výměny zapalování, výměny ručního plynu, výměny zapalovacích svíček a celkového seřízení. Oprava stála celkem 4 700 Kč. Všechny tyto náklady si sbor uhradil sám. V loňském roce neměl náš sbor žádnou událost. V okresním přehledu událostí od 1. 1. do 31. 10. 2015 příslušníci HZS kraje Vysočina, členové jednotek dobrovolných hasičů nebo zaměstnanci hasičských jednotek podniků zasahovali u 2.130 událostí na území okresu. Z tohoto počtu bylo 122 požárů, 834 technických pomocí, 184 dopravních nehod, 64 ostatních pomocí, ve 14-ti případech se jednalo o únik nebezpečných látek a v 9-ti případech o technologickou pomoc. Ve 481 případech hasiči vyjízděli k planým poplachům.

Luděk Špaček

Okresní liga mladých hasičů a hasičský tábor

Sezónu 2015 jsme s našimi mladými hasiči zahájili prvním tréninkem v březnu zde v KD. Od dubna jsme trénovali před hasičkou a pak na Vrchách a prakticky jen s malou prázdninovou přestávkou, kdy jsme pořádali výcvikový tábor, o kterém se zmíním níže rozsáhleji, až do konce září. Už třetím rokem se nám daří sestavit 3 družstva. Jedno družstvo starších žáků a dvě mladších, což čítá 23 mladých hasičů. V roce 2015 jsme se zúčastnili všech čtrnácti soutěží OLMH. Na první soutěž do Vladislavi jsme vyrazili naším, předloni pořízeným Citroenem Jumperem, který se stal dobrým a spolehlivým soumarem a hned z první soutěže jsme si odvezli první zlato. A začali jsme věřit, že tento rok nebude toto zlato jediné. A nebylo. V kategorii *mladší žáci* jsme soutěžili s dvěma týmy „A“ a „B“. Časy a výkony se soutěž od soutěže zlepšovaly a z Kojetic s časem 15,77 a Jaroměřic 16,70 jsme si odvezli další zlaté medaile. V kategorii *starší žáci* největší úspěch v jarní části sezony jsme zaznamenali v Častohosticích. Zde se nám podařilo s časem 14,12 ukořistit stříbrné medaile. V Jaroměřicích se povedl první „dabl“ (tím se označuje medailové umístění v obou kategoriích starších i mladších). Po osmi soutěžích jarní části OLMH následovala prázdninová přestávka.

Díky našemu velmi aktivnímu starostovi Petru Bobkovi, který oprášil dávnou myšlenku udělat pro mladé hasiče táborové soustředění, jsme mohli 19. srpna vyrazit na 1. Štěměšský hasičský výcvikový tábor do Radonína. Logistické zabezpečení si vzal na svá bedra právě starosta (když si to vymyslel), výcvik a trénink trenéři Luděk Špaček a Michal Šilhavý, odborný pedagogický dozor zajišťoval Stanislav Augustin a na zdravotní lékařský dohled dbala MUDr. Stanislava Mojžítová. Obsazení tábora čítalo 22 štěměšských mladých hasičů. Zkrátka na tři dny jsme minimálně zdvojnásobili počet obyvatel bydlících v této zapadlé víscce na konci světa, kam jak nám hrdě sdělili starousedlíci, za války netrefil ani wehrmacht s nacisty. Geografická zapadlost Radonína ovšem kontrastovala s vybavením a moderním zázemím, které nám předala obětavá místní starostka. Měli jsme k dispozici Turistickou ubytovnu, kulturní dům s veškerým zařízením, hřiště na míčové hry a konečně soutěžní výcvikovou dráhu radonínských hasičů. Popsat všechno, co jsme na táboře prožili, by zabralo dlouhé hodiny, proto uvedu alespoň pár věcí. Kromě trénování útoků, kdy jsme se mohli věnovat každému jednotlivě a pilovat dílčí disciplíny, byly na programu výlety do okolní nádherné krajiny, exkurze na statku s výkladem pana Václava Křivana, míčové hry, přetahovaná, rozcvičky, večerky, diskotéka, zkrátka vše, co k táboru neodmyslitelně patří. Vedoucí tábor zhodnotili jako velmi úspěšný a plánují na příště ne tří, ale rovnou pětidenní soustředění – Pro objektivní posouzení si přečtěte, jak se v Radoníně líbilo mladým táborníkům, kteří se o něm zmínili i do školní slohové práce.

„Dne 21. srpna si všichni domů dovezli spoustu zážitků z hasičského tábora a o některé se s vámi chceme podělit. Od 19. do 21. srpna jsme se sešli v Radoníně, aktivně jsme se připravovali na nadcházející soutěže a ucelovali jsme kolektiv (i když myslím, že už to ani víc nejde). Hned první den jsme se domluvili na službách za barchyní (bar využívaný jako kuchyň), kde jsme měli umývat nádobí, ale zvrhlo se to k poslouchání dost hlasité hudby, máchání utěrkami všude kolem a podobným blbostem. Když už mluvím o kuchyni, měla bych zmínit i záměnu segedínského guláše s polévkou, ale jelikož my jsme vděční strážníci, tak nám to nevadilo, alespoň jsme se trochu zasmáli. Mimo velmi namáhavé pilné trénování jsme také hráli různé hry. Soutěžilo se například v přetahované tzv. starší vs. mladší, jelikož mladších je víc, pomohli nám naši úžasní trenéři. Vydali jsme se na pěší túru, kde jsme asi 4x zabloudili, protože jsme byli líní vracet se po té samé cestě. Poslouchali přednášku o zdravotědě atd. Společné spaní na parketové podlaze jsme si, myslím, naprosto „užili“. Noční můry s divokými slony byly pro všechny zaručené (Michal Šilhavý by s tím chrápáním měl vážně něco dělat). Ke každému táboru nedílně patří ranní rozcvičky, kde si mimochodem náš Iggy pěkně odřel koleno. Ve

čtvrtek 20. srpna se stalo, že náš učitel Augustin měl narozeniny. Mladší pro něj upletli 63 náramků z gumiček a my starší jsme při umývání auta hledali a upravovali různá přání. Básničku jsem večer panu učiteli přednesla a všechny náramky jsme mu navlekli na ruku (divím se, že jsme mu nezastavili krevní oběh). Následně jsme si opekli burty, hráli přehazovanou a pokusili jsme se o vlastní diskotéku. Posledního dne těsně před odjezdem nás starosta pozval na prohlídku tamějšího statku. Viděli jsme spoustu zvířat a krmili jsme kozy i ovce jablky. Byly to skvělé tři dny a všichni si myslíme, že nám všechno to trénování hodně pomohlo k dalšímu posunu v soutěžích.“

©Monika Královská

Dle očekávání, nás mile potěšilo i to, že tento tábor kromě stmelovacího a utužovacího faktoru měl velký smysl i pro výkony do OLMH. Už z Budíkovice jsme si odvezli další „dabl“ zlato a bronz: čas 15,42 u *mladších* a 14,63 u *starších*. Následovaly Kněžice - starší čas 14,55 a zlatý pohár. Stařeč: další „dabl“ stříbro a zlato + putovní pohár a cena za nejlepší proud. V půlce září se liga pomalu chýlila ke konci a byl před námi poslední soutěžní víkend. Z Rudíkova jsme si odvezli pro *mladší* "A"čko 10 ligových bodů za krásné třetí místo a po dvou bodech pro "B"čko a naše *starší*. Tak tedy před poslední soutěží, což je Vyčapský pohár, jsme v tabulce ligy - u *starších* vězeli na 5. místě - a u *mladších* na 4. a 13. místě. Po příjezdu na vyčapskou dráhu nás - jako zde tradičně - uvítal silný vítr a letos snad větší než kdy jindy. Sestřiky tím pádem byly stížené silným protivětrem. Pořadatelé seřadili 5 nejlepších družstev (z *mladší* i *starší* kategorie) na konec startovního pořadí, aby byla soutěž co nejnapínavější až do konce - a to taky byla. Naši *starší*, útok rozeběhli na výbornou a už, už se zdálo, že čas bude stačit na pěkné umístění, ale k naší velké smůle se projevila únava materiálu. Před sestříknutím druhého terče nám prasklo první béčko od mašiny. Zklamání bylo sice veliké, ale musím dodat, že naši *starší* jsou soudržný prima tým a letos si odvezli medaile z pěti soutěží OLMH z toho dvě zlaté. V celkovém hodnocení ligy zůstali na pěkném **6. místě ze všech 31 družstev**. V takřka nezměněném složení mají před sebou celou příští sezónu. Budeme držet palce. Zklamání z přetrženého béčka u *starších*, ale vyvážil velký úspěch *mladších*. Naši *mladší* opět předvedli nejlepší útok ze všech zúčastněných družstev a s časem 16,74 si právem zasloužili (už po páté) vítězný pohár a po druhé jsme též vyhráli cenu za nejrychlejší proudačku. Tímto vítězstvím jsme si připsali potřebné body do celkové ligy a ze čtvrté příčky jsme se 119 body poskočili na konečné **druhé místo** a to jen jeden jediný bod za vítěznými Kojeticemi. Vyzdvihl bych ještě to, že ze všech **29 družstev** nejvícekrát drželi vítězný pohár v rukou právě naši *mladší*. Gratulujeme. *Mladší "A"* v tomto složení soutěžilo letos naposled. Příští rok postoupí do kategorie *starších*. Letos jsme tedy opět odjeli celou sezónu a zúčastnili jsme se 14. soutěží po celém okrese, což znamená i nemalé finanční vydání. Účast 3 soutěžních družstev za startovné, benzin do stříkačky, nafta do hasičského auta a doplnění výstroje a výzbroje financování tábora - to vše jsou mimořádná finanční vydání, která kryjeme převážně z provozu točení piva v hasičárně. Tímto chci poděkovat všem dobrovolníkům, kteří pravidelně a obětavě chodí do služeb. Doprava na soutěže je též v režii některých nelhostejných rodičů a trenérů, kteří jezdí vlastním autem, jelikož hasičské auto nepobere všech 21 dětí. Proto zvláštní poděkování patří i jim a všem, kteří s námi jezdí a pomáhají, protože takovým fanklubem, jaký mají naše mladá štěměšská družstva se může pochlubit jen málokterý tým z okresu ba i z celého kraje. Doufáme, že zájem nepoleví ani v letošním roce. Letos jsou na programu změny ve složení družstva *mladších*. Z *mladšího* „B“ vznikne „A“ a možná dáme znovu dohromady i „B“ tým. U *starších* - ze stávajícího družstva vznikne „A“ tým a vytvoříme „B“éčko, do kterého nám postoupí šampioni z *mladších*. Na prázdniny plánujeme opět hasičský tábor.

Michal Šilhavý

Přehled stavebního vývoje naší obce

V loňském zpravodaji jsem se zmínila o výstavbě ve Štěměchách v době, kdy stála v čele obce Marie Báňová. Letošní rok byl také pro naši vesnici významný, především díky budování kanalizace a s ní spojené generální opravě státní silnice, byla postavena také čistírna odpadních vod a nové chodníky. Nejen v této době, ale i v dobách minulých se ve Štěměchách hodně stavělo. Tyto stavby výrazně měnily vzhled naší obce a váže se k nim obrovské množství práce i obětavosti štěměšských občanů.

Mezi nejstarší stavby ve Štěměchách patří jistě tvrz ze 13. století, kámen s křížem a nápisem MARIANA s letopočtem 1689 Na Perných, dále pak kaplička sv. Jana Nepomuckého, Boží muka a kříže, které byly postaveny v druhé polovině 19. století. V roce 1861 nechalo obecní zastupitelstvo postavit obecní sýpku pro čas nouze, kam museli všichni obyvatelé složit část obilí a odkud si pak jednotlivci půjčovali a s úrokem vraceli. Tato služba obyvatelům fungovala až do r. 1890, kdy byla sýpka zrušena, neboť dlužníci vypůjčené obilí „liknavě vraceli“. „Sejpký“ si pak hasiči přestavěli roku 1927 na hasičskou zbrojnicí. V roce 1864 byla ve Štěměchách postavena nákladem 3000 zlatých škola, která se nacházela na místě dnešního obecního úřadu. Prvním písemně doloženým starostou Štěměch byl **František Hobza**, který působil ve funkci v letech 1878 – 1896 a v době jeho „starostování“ byla jednotřídní škola přestavěna na školu dvojtřídní (1888). Na starou budovu bylo přistavěno jedno poschodí, v němž byly umístěny obě třídy. Z původní třídy byl upraven byt pro učitele a správce školy.¹⁾

Dalším starostou obce se stal v roce 1896 **Antonín Pecka**, který vykonával tuto funkci do roku 1911, tj. 15 let. V roce 1908 byl na návsi založen obecní sad, pak také sad jubilejní na počest šedesátiletého panování císaře Františka Josefa I. a vybudována silnice k Dašovu. V květnu 1910 byl u silnice k Předínu postaven nový kamenný kříž. Do podezdívky byla vložena plechová krabice se jmény členů obec. zastupitelstva, místní škol. rady a učitelského sboru. Před 1. světovou válkou probíhala jednání o stavbě železnice Třebíč – Želetava a starosta A. Pecka podal žádost o zřízení nádraží ve Štěměchách, dokonce byly upisovány i akcie a jednalo se i o prodeji obecních pozemků, ale stavba byla kvůli vypuknutí 1. světové války zmařena a nikdy už nebyla obnovena. V letech 1911 – 1919 stál v čele obce **Jan Dokulil** a po něm další čtyři roky **František Sochna**. Zásluhou spolku Sdružení venkovské omladiny byl v roce 1920 zbudován v naší obci pomník padlých. Pomník vznikl v dílně kamenického mistra Smolína z Třebíče. Základ tvoří kamenná stéla. Nahoře je reliéf Krista, pod ním nápis: „Na památku padlým vojínům obce Štěměch“, pak následují jména, data narození a úmrtí 20 mužů padlých v 1. světové válce. Pod jmény nalezneme nápis: „Spěte sladce naši draží a cizí země budiž vám lehká. Věnováno Omladinou ze Štěměch r. 1920.“²⁾ O šest let později byla do pomníku vsazena deska se jmény dalších čtyř vojínů, o kterých nepřišla za celou dobu domů žádná zpráva. Dalším starostou se v roce 1923 stal **Josef Dokulil**, který vedl obec do roku 1927. Zasloužil se o odkoupení tvrze obcí Štěměchy, která pak byla upravena r. 1923 pro děti jako školní hřiště. Byly odstraněny zbytky starého zdiva, vysekány keře a přes příkop byl zhotoven dřevěný můstek.

1) Do roku 1928 chodili žáci ze Štěměch do měšťanské školy v Želetavě, pak do Předína. Škola ve Štěměchách působila v obci 112 let – do r. 1976 2) Na pomníku jsou uvedeni jen ti, kteří měli v obci domovské právo. Tak tam chybí jména Aloise Šmíkmátora a Josefa Klamerttha. Oproti tomu je na pomníku uvedeno jméno Františka Šoustala. Jsou tam dva stejného jména, ale toto se týká Františka Šoustala s daty 1895 – 1916. O něm se předpokládalo, že ve válce padl, protože od roku 1916 od něj nepřišel domů jediný dopis a nikdo o něm nic nevěděl. Proto bylo jeho jméno uvedeno na pomníku padlých. V roce 1960 však přišel na Sekretariát prezidenta republiky dopis ze Sovětského svazu, že tam jmenovaný žije a žádá důchod. K této žádosti musel předložit výpis z matriky z ČSSR. Předseda MNV ve Štěměchách Václav Pařízek pak tyto údaje poslal Františkovi Šoustalovi zpět, a tak se lidé dozvěděli, že jmenovaný občan nepadl ve válce, ale stále žije. Jeho jméno však na pomníku padlých zůstalo dodnes.

V roce 1926 obecní zastupitelstvo také nechalo zřídit nový chudobinec, neboť každá obec se musela starat o své „chudé“. Stará obecní pastouška už nevyhovovala, byla zbourána a postavena nová. Stavbou byl pověřen stavitel Stanislav Neradil ze Želetavy. Nový chudobinec tvořila přízemní budova se čtyřmi místnostmi. Chudí občané pak zde bydleli většinou po dvou v jedné místnosti. Tato obecní pastouška byla postavena v kopci směrem k Předínu. Za ta léta byla sice několikrát opravována i přebudována, sloužila různým účelům, ale dodnes ji můžeme vidět na stejném místě (dnes kovářství, v padesátých a šedesátých letech kancelář MNV). Jednou z nejvýznamnějších akcí bylo zavedení elektrického proudu do Štětěch. Popud k jednání s obecním zastupitelstvem ve Štětěchách daly Západomoravské elektrárny. V srpnu 1925 se konala v Okříškách informační přednáška, na kterou byli vysláni členové obecního zastupitelstva Josef Šabacký a Josef Milbach, kteří tam jako zmocněnci obce podepsali, že se Štětěchy k elektrifikaci připojují. V březnu 1927 dělníci započali s rozvodnými pracemi a 1. června bylo poprvé v obci rozsvíceno elektrické světlo. Na oslavu měla být u starosty obce Josefa Dokulila pořádána schůze, kterou však narušila bouře, jež trvala celou hodinu. Liják byl tak prudký, že znemožnil občanům, aby se této akce zúčastnili. Náklady na elektrifikaci Štětěch činily asi 116 000 Kč. Peníze získalo obecní zastupitelstvo prodejem dřeva z obecního lesa, zpeněžením válečných půjček, státní subvencí a další půjčkou. V září 1927 začali hasiči s přestavbou „Sejpek“ na hasičské skladiště. Přestavbu provedl stavitel Neradil ze Želetavy nákladem 11 000 Kč. Tuto částku si uhradil hasičský sbor sám a pomocné práce vykonávali občané zdarma. **Josefa Dokulila** vystřídal v roce 1927 ve funkci starosty **Josef Šabacký**, který stál v čele obce 11 let – do roku 1938. Za jeho starostování byla v roce 1929 postavena obecní váha. O dva roky později byla vyasfaltována silnice k Dašovu, upravena náves i tok potoka a byla opět přestavěna škola, neboť budova již nevyhovovala hygienickým předpisům. Stavitel Neradil ze Želetavy zhotovil plány, navrhl celkovou úpravu budovy, která se týkala nejen výstavby nových záchodů, ale i zbourání zchátralých objektů na školním dvoře, úpravy bytu řídícího učitele a výstavby kabinetu. Přestavbu provedl během prázdnin roku 1931 stavitel Josef Florian ze Staré Říše a vyžádala si náklad 38 000 Kč. V roce 1935 byla vybudována silnice na Dašov a vysázeny dvě třešňové aleje, které doplnily o rok později švestky a hrušně kolem cesty ke Kozině. Třicátá léta byla ve znamení Světové hospodářské krize a ta se samozřejmě nevyhnula ani naší republice. Při výstavbě státní silnice v roce 1936 získala práci většina nezaměstnaných v obci. Kámen na stavbu silnice získávali z lomu na Vrchách, U Skalky a na polích rolníků Františka Svobody a Josefa Binky. Výstavba silnice pokračovala i během okupace. V roce 1938 byl rybníček na návsi vybetonován a rozšířen na koupaliště (dnešní hasičská nádrž) a upraven i park na návsi a vysázeny další lípy. Většina lip na návsi a ve tvrzi byla vysázena po roce 1918 při tzv. Stromkových slavnostech, kdy se sázeli Lípy svobody na počest výročí založení Československé republiky. V době 2. světové války bylo stavebnictví omezeno jen na opravy a údržbu. Byla zpevněna hráz rybníka Posměch a opravena fasáda školní budovy. Obecní zastupitelstvo poskytlo místo na hřiště na Vrchách naší mládeži za podmínky, že si to sportovci odpracují při veřejně prospěšných pracích.

V nelehké době 2. světové války vedl obec starosta **Josef Kovář** a pak také v roce 1945 i **Karel Heinige**, řídící učitel zdejší školy, který se stal prvním předsedou MNV Štětěch. Po odchodu Karla Heinigeho do Třebíče funkci předsedy MNV vykonával **Josef Fenik** a v období 1950 – 1954 **Ladislav Svoboda**. V roce 1946 hasiči zbudovali přes příkop ve tvrzi nový železný most z vraků vojenské techniky, kterou zde zanechali při útěku němečtí vojáci divize Melke. O dva roky později si několik občanů vybudovalo skupinový vodovod z Vrchů. Padesátá léta byla ve znamení nuceného zakládání JZD. JZD 1. typu bylo založeno ve Štětěchách v roce 1950, v roce 1951 si družstvo postavilo společnou prádelnu a o dva roky později se rozpadlo. V roce 1956 bylo založeno v naší obci JZD III. typu, stáje pro dobytek byly adaptovány v bývalém konfiskátě vystěhovaných zemědělců Kružíka a Báni. V roce 1960 byl dostavěn nový kravín, v šedesátých letech pak ještě

teletník a vepřín. První brigádnickou akcí v roce 1949 bylo upravení cesty a vyčištění rybníčka před školou, následovala elektrifikace osady Dašov. Dobrovolníci také vysázeli novou lesní školkou v Jalovčí. Dnešní pohled na brigády i brigádníky je různý, ale díky těmto akcím se toho v obci opravdu mnoho postavilo a vykonalo, a to zdarma a ve svém volném čase.

V padesátých letech byla také zavedena elektřina do tvrze a za přispění občanů vybudován místní rozhlas, opravena Boží muka, kamenné kříže i kaplička, které byla obnovena šindelová střecha (1958). V letech 1952- 55 dochází k rozsáhlé rekonstrukci státní silnice. Některé zatáčky byly rozšířeny a kopec k Předínu byl natolik snížen, aby ho auta lépe zvládala vyjet, bylo upraveno nástupiště autobusové zastávky a celá silnice vyasfaltována. V roce 1954 se stal předsedou MNV Štěměchy **Václav Pařízek**, který tuto funkci vykonával až do roku 1976, tj. po dobu 22 let, což je nejdelší starostenské období v dějinách Štěměch. Největší stavební akcí padesátých let se stala úprava tvrze (1959) – most vedoucí přes val byl rozšířen a dřívější dřevěný obdélníkový parket byl nahrazen novým kulatým parketem betonovým. Místo dřevěných lavic a stolů byly do země zabetonovány železné podpěry a na ně přišroubovány prkna, které pak sloužily jako lavice a stoly. Práce provedli občané brigádně.

Šedesátá léta byla ve znamení rozsáhlé stavební činnosti a zlepšování vzhledu obce. Tyto brigádnické akce zahrnovaly výstavbu nové Jednoty, autobusové čekárny, kanalizaci v celém dolním konci obce, na Humnech a také po pravé straně směrem k Předínu, dále vybudování nádrže na vodu u autobusové čekárny, výstavbu nového mostu u hasičské zbrojnice, vybetonování rybníčka a vyasfaltování cest na návsi. Další opravy se týkaly budovy úřadovny MNV a hasičské zbrojnice, kde požárníci instalovali nová kovová vrata, vyměnili okna a zhotovili betonovou podlahu. Dřevěné sloupy místního rozhlasu byly vyměněny za kovové. Potok u školy hasiči prohloubili a postavili taras, dále byl vyčištěn a vybagrován rybník Posměch a zpevněna hráz Pod Rybníčky. Obě malé vodní plochy štěměšští občané využívali ke koupání. Došlo také k vyasfaltování cesty k osadě Dašov a na Humnech. Usedlost Anny Sedlákové byla v dezolátním stavu a nikdo zde nebydlel. Členové MNV zorganizovali likvidaci zbořeniště. Na tomto místě pak byl umístěn kolotoč, houpačky, skluzavka a upraveno volejbalové hřiště pro mládež. Jednota Třebíč adaptovala v roce 1967 provozovnu místního pohostinství. Z původní provozovny udělali sklad a kuchyň. Novou provozovnu pak upravili ze sálu. Vchod ze silnice byl zrušen a nový postaven z východní strany. Největší brigádnickou akcí šedesátých let (1969) bylo vybudování kulturního domu, který byl zřízen v bývalé usedlosti Stanislava Kružíka. Národní výbor dodal okna, dveře, dřevěné obložení. Brigádníci přistavěli přístavek se sociálním zařízením, šatnou a výčepem.

Sešedesátá léta byla také bohatá na výstavbu v obci. Ve funkci předsedy MNV působil do roku 1976 **Václav Pařízek** a jeho pak na 4 roky vystřídal **Emil Zvěřina**. O letních prázdninách roku 1970 byly vyměněny staré dřevěné sloupy elektrického vedení za sloupy betonové a žárovkové osvětlení nahrazeno osvětlením výbojkovým. Byla také provedena úprava parku na návsi a Na Jamách, probíhala výsadba růží, okrasných keřů i stromů, rekonstrukce rozhlasu s novou rozhlasovou ústřednou a silnice dostala nový asfaltový nátěr včetně cesty na Humnech. O prázdninách 1970 byla také provedena generální oprava školy: zhotovena nová fasáda, vyměněny dveře a podlahy, opraveno elektrické vedení a sociální zařízení. Bohužel roku 1976 byla škola v obci zrušena. Budova bývalé školy byla opět upravována: jedna třída přestavěna na obřadní místnost, druhá na zasedací místnost MNV a poradnu pro matky s dětmi. 1974 byl přistavěn brigádně přístavek k Jednotě, který pak sloužil jako sklad. Ke kulturnímu domu byl postaven přístavek, kuchyň se sklepem, klubovna SSM a zřízeno nové jeviště. K původní zbrojnici si hasiči přistavěli garáž pro požární vozidlo v roce 1973 a o čtyři roky později přebudovali požární nádrž. Byly vybudovány nové chodníky a další úseky kanalizace, také vyasfaltovány další ulice v obci. Okresní silniční správa začala v roce 1972 s výstavbou střediska v obci, po dokončení zde byly

umístěny stroje pro udržování sjízdnosti silnic. Členové TJ Štěměchy s dalšími brigádníky postavili tohoto roku i převlékací kabiny a o rok později započala rozsáhlá rekonstrukce samotného fotbalového hřiště, které bylo rozšířeno a dostatečně prodlouženo. Rekonstrukce byla dokončena v roce 1974 zhotovením bezpečnostního ohrazení a novým jednotným povrchem. U kulturního domu byla v roce 1974 vybudována dvě hřiště na odbíjenou. V letech 1974-75 občané Chlístova a Štěměch společně vybudovali koupaliště na hranicích katastru obou obcí – v místě zvaném Jalovčí. V roce 1979 se všechny akce soustředily na úklid a vylepšení vzhledu obce, neboť největší společenskou akcí sedmdesátých let bylo Setkání rodáků, které se uskutečnilo ve dnech 10. – 12. srpna. Velkolepé oslavy spojené se 700. výročí první písemné zmínky o Štěměchách s bohatým kulturním programem i Jubilejním zpravodajem lze zařadit mezi nejvýznamnější společenské akce v dějinách naší obce.

Ani osmdesátá léta ve výstavbě v obci nezhálela. Došlo k vybudování nové zděné čekárny, dalších chodníků, nechal se opravit rozhlas, přivedla se elektřina k fotbalovým kabinám, byl zakryt otevřený potok u Jednoty a k požární nádrži přistavěn přivaděč vody a ta pak přebudována na koupaliště. Byla provedena také generální rekonstrukce požární zbrojnice. V závěru roku 1981 byl skupinou asi dvaceti nadšenců zhotoven lyžařský vlek s elektrickým pohonem na Binkově zahradě a již 15. prosince zahájeno lyžování. Celá osmdesátá léta byl vlek využíván a závidělo nám ho široké okolí. Pro štěměšskou mládež byla také přebudována budova bývalého MNV (pastoušky) na prostornou schůzovou místnost či klubovnu SSM i pionýrů. Velkou stavební akcí osmdesátých let byl sportovní areál u kulturního domu. Občané začali s budováním tenisového a volejbalového kurtu v roce 1986. O rok později dokončili hrubou stavbu, zhotovili škvárovou zpevněnou plochu a v roce 1988 a na ni umístili antuku. Druhou největší stavební akcí byla rozsáhlá úprava tvrze, která probíhala v letech 1987 – 1989. Občané zavedli do tvrze nové výbojkové osvětlení a pitnou vodu, strhli neudržovanou prst, kterou prorůstala nevzhledná bažina, a tu nahradili prosívkovým povrchem. Byly vyměněny rovněž lavice a stoly, postaven kamenný občerstvovací stánek s přístřeškem pro hudební kapely a také hradní zeď kolem valu s vestavěnou kamennou udírnou. Původní zeď byla zpevněna. Ozvaly se i kritické hlasy, že byl porušen středověký ráz tohoto místa a je znemožněn archeologický průzkum. Bylo by snad lepší nechat tvrz napospas křoví a kopřivám a nechat vše chátrat a spadnout, hlavně když to zůstane, jak bylo?! Určitě ne. To už by tehdy ani nebylo možné, neboť již před 2. světovou válkou byla tvrz upravena jako školní hřiště a na konci 50. let zde byl zbudován taneční parket a lavičky se stoly! Takto se tvrz s malým „t“ stala Tvrzí s velkým „T“ a pro Štěměchy je to nejen místo vhodné na procházky a pro hry dětí, ale především skvělé zázemí pro pořádání velkých kulturních a společenských akcí jako byly například Štěměšské historické slavnosti či Štěměšský kačer nebo i pro akce menší jako jsou např. zábavy či oslavy narozenin. A za tuto Tvrz i sportovní areál můžeme poděkovat **Josefu Bazalovi**, který byl v této době integrace s Předínem (1980 – 1990) předsedou Občanského výboru ve Štěměchách, dále členům OV a MNV i všem brigádníkům.

Období roku 1990 lze hodnotit jako přechodové, jelikož se jednalo o dobu, kdy se naše obec vracela z integrace s Předínem. Tomu předcházela podpisová akce za oddělení od Předína a vytvoření samosprávné obce s vlastním zastupitelstvem. V prvních porevolučních komunálních volbách bylo zvoleno jedenáctičlenné obecní zastupitelstvo v čele se starostou **Pavlem Bobkem**. Zpočátku jeho starostenského období byly prováděny především úklidové a údržbové práce, neboť „osamostatnění od Předína“ s sebou přineslo spoustu vyřizování i „úředničiny. V roce 1994 došlo k posílení elektrické sítě v obci a někteří občané začali své domovy také vytápět elektřinou. Došlo k opravě obecních cest, některé úseky v obci byly vyasfaltovány a položily se kanalizační roury. Byla provedena generální oprava rozvodu vody a odpadní vody v budově obecního úřadu a vyměněny reproduktory místního rozhlasu. Probíhala také jednání o telefonizaci obce. V letech 1994 – 2002

stála v čele obce **Marie Báňová**, kterou pak na čtyři roky vystřídal ve funkci starosty obce **Petr Bobek**. V roce 2003 bylo dostavěno dětské hřiště u hasičské zbrojnice a upraven park. O rok později byly rozšířeny kurty a zakryt potok, který s kurty sousedí. Ve tvrzi bylo zapotřebí upravit havarijní stav zdiva. V letech 2005 – 6 byly zrekonstruovány chodníky a vyasfaltován úsek U Kuželny, opravena kaplička a postavena nová čekárna na autobusové zastávce. Došlo též k zakrytí schodiště u KD. V letech 2006 – 2014 vykonávala funkci starostky opět **Marie Báňová** a od roku 2014 je starostou obce **Ing. Václav Křivan**.

Radka Řepová

POZVÁNKA K ÚČASTI NA PŘIPRAVOVANÝCH AKCÍCH:

Hasičský ples

Tradiční hasičský ples se letos uskuteční v sobotu 30. ledna. V posledních letech se hasiči snaží kromě bohatého občerstvení připravit také neméně bohatý program. Na začátek připravují malí hasiči a jejich kamarádi předtančení ve stylu country, hlavní večerní program se ponese v duchu filmové trilogie Slunce, seno.... Hasiči srdečně zvou všechny své spoluobčany i jejich hosty a zároveň doufají, že nedojde na pár facek....

Štěměšská divadelní společnost

O tom, jak ten čas neúprosně letí, se přesvědčili rovněž členové Štěměšské divadelní společnosti. I když se to ani nezdá, v letošním roce uplyne už 10 let od prvního divadelního představení v jejich podání. Tenkrát v létě u nás ve Štěměších probíhaly historické slavnosti a pro jejich oživení nastudovali tehdy ještě velice mladí adepti ochotnického divadla historickou aktovku na motivy zpěvů sladké Francie. A protože se jim na prknech kulturního domu zalíbilo, bez přerušení v činnosti pokračovali, takže v závěru roku už mohli naši i přespolní diváci zhlédnout první „velké“ představení – Dobytí severního pólu. Na počest 10. výročí rozhodli se štěměšští divadelníci oprášit právě tuto hru a připravit její obnovenou premiéru, tentokrát v poněkud pozměněném obsazení. O tom, kdy se uskuteční, budete informováni plakáty i pozvánkami.

Stanislav Augustin

PŘISPĚJTE PROSÍM DO NAŠEHO PŘÍŠTÍHO ZPRAVODAJE, RÁDI VAŠE ČLÁNKY UVEŘEJNÍME!

Vydal: Obecní úřad Štěměchy, leden 2016. Redakce: Mgr. Radka Řepová, Mgr. Stanislav Augustin, Ing. Václav Křivan, Bc. Antonín Šilhavý, Pavel Kovář, Radek Svoboda, Libor Toufar, Luděk Špaček, Michal Šilhavý, Monika Královská

Kontakty: Obecní úřad Štěměchy, č. 43, 675 27, starosta tel.: 606 764 312, místostarosta tel.: 777 594 132 . Pro zpravodaj: Radka Řepová, tel. 723057976, Rrepova@seznam.cz

HÁDEJ, KDO....? Poznáte všechny „děti“ i pana učitele?

- RŘ -